

Ministerie van Financiën
via internetconsultatie.nl

Datum 24 mei 2013
Referentie BR1913

Betreft: NVB Reactie op Consultatie Implementatiewet richtlijn kapitaalvereisten

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaand stuur ik u de reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) op de consultatie Implementatiewet richtlijn kapitaalvereisten. Deze consultatie vormt een onderdeel van de wettelijke verankering van het pakket aan maatregelen dat na de crisis op internationaal niveau is afgestemd, ook wel bekend als Basel 3. De NVB ondersteunt de doelstelling van Basel 3 om te komen tot een weerbaarder bankwezen en het mitigeren van de potentiële impact van toekomstige crises op de reële economie. Deze brief bespreekt de belangrijkste observaties t.a.v. de consultatie. Graag vraag ik uw specifieke aandacht voor de punten van zorg rondom de bepalingen inzake geheimhouding van toezicht vertrouwelijke informatie en de verdeling van verantwoordelijkheden tussen de Minister en de prudentieel toezichthouder. Naast deze twee punten van zorg, behandelt de brief ook andere generieke zorgpunten. De bijlagen bevatten gedetailleerde feedback ten aanzien van het voorstel van Wet en het memorie van toelichting.

Samenhang tussen deze consultatie en de volledige infasering van de CRR en CRD4

De consultatie Implementatiewet richtlijn kapitaalvereisten vormt een onderdeel van de werkzaamheden die uiteindelijk zullen leiden tot het volledig aanpassen van de Nederlandse Prudentiële Wet- en Regelgeving. Dit proces bestaat uit een aantal onderdelen, waaronder het aanpassen van de Wft als gevolg van de CRD4. Daarnaast zullen, na de inwerking treding van de Verordening, onderdelen uit de Wft en het Besluit Prudentiële Regels verwijderd moeten worden die voortaan in de Verordening zullen zijn opgenomen. Eenzelfde proces zal DNB doorlopen voor wat betreft haar toezichthouderregels. Vanuit de sector bestaat er grote behoefte aan een totaaloverzicht van de geplande werkzaamheden die zullen leiden tot een volledige implementatie van de CRR en CRD4 in Nederland, inclusief de daarbij horende timingaspecten. Wij zouden het op prijs stellen als hiervan een overzicht zou worden opgesteld.

Implementatie lijkt niet volledig

Het Ministerie heeft ervoor gekozen om een groot aantal regels in lagere regelgeving vast te leggen. Om meerdere redenen bestaan er bezwaren ten aanzien van die keuze. In de bijlagen bij deze brief worden een aantal regels benoemd die niet aan de lagere regelgever zouden moeten zijn voorbehouden. Het gaat in die gevallen namelijk niet om technische uitwerkingen, maar om regels waarbij het primaat bij de Wetgever ligt en de lagere regelgever of toezichthouder geen eigen afwegingsruimte heeft. Wij verzoeken u de desbetreffende bepalingen alsnog in de wet te implementeren.

Het verankeren van regels op Wft-niveau verdient ook de voorkeur vanuit de migratie naar het *Single Supervisory Mechanism*. Om adequaat toezicht uit te kunnen oefenen op naleving van de CRD4 regels, zal het bestaan van een eenduidig en transparant juridisch raamwerk voor de ECB noodzakelijk zijn. Indien regels steeds vaker op lager niveau worden vastgelegd, verhindert dit de transparantie en eenduidige toepassing. De ontwikkeling is ook niet in overeenstemming met de door de Minister gewenste ontwikkeling richting een *Single Rule Book*. Wij verzoeken u het wetsvoorstel vanuit deze gedachte opnieuw te bezien en belangrijke keuzes bij de formele Wetgever neer te leggen, zonder dat de lagere regelgever deze vervolgens naar eigen believen kan interpreteren of toepassen.

Consultatietermijn

Gezien de verwachte datum van inwerkingtreding van de CRD4 hebben wij begrip voor de korte consultatietermijn die is aangehouden. Een spoedige behandeling van het voorstel van wet zal bijdragen aan een soepele aanpassing van de Nederlandse juridische context. Voor veel onderdelen is er, zoals gezegd, gekozen om de verankering van de details te beleggen in lagere regelgeving. Speciaal voor prudentiële regelgeving is het van belang dat de details van de regelgeving helder en duidelijk zijn gedocumenteerd. Tegen deze achtergrond verzoeken wij u om bij het vaststellen van de consultatietermijn voor de lagere regelgeving, langere consultatietermijnen te hanteren. Dit zal de kwaliteit ten goede komen.

Verdeling van verantwoordelijkheden tussen de Wetgever en de Prudentieel Toezichthouder

Bij de vaststelling van de wettelijke verantwoordelijkheden van de Prudentieel Toezichthouder en het Ministerie van Financiën is een scheiding aangebracht tussen de dagelijkse uitvoering van het toezicht (thans door DNB) en het uitoefenen van toezicht op de toezichthouder. Daarnaast bestaan er sinds het aannemen van de Interventiewet mogelijkheden voor het Ministerie om bepaalde bevoegdheden te gebruiken, voor zover er is voldaan aan de strikte voorwaarden die in de Interventiewet zijn gesteld. Binnen deze scheiding van verantwoordelijkheden past geen rol van het Ministerie binnen het doorlopend toezicht, zoals dat met name in artikel 3:66 wordt voorgesteld. Het toekennen van toezichthoudende bevoegdheden aan de Minister kan politisering van het toezicht tot gevolg hebben en is strijdig met de uitgangspunten van toezicht op afstand, waarbij de toezichthouders een onafhankelijke positie hebben en hun werkzaamheden onafhankelijk van de politiek moeten uitvoeren. Deze uitgangspunten zijn door de Europese Commissie en het IMF regelmatig benadrukt. Zo heeft het IMF hierover in een op 18 mei 2010 uitgebracht rapport het volgende opgenomen: *'Supervisory agencies should be able to resist inappropriate political interference or inappropriate influence from the financial sector itself'*. Wij verwijzen naar de brief van de Minister van Financiën d.d. 10 februari 2011 met als titel 'Visie toezicht op afstand' waarin het vorenstaande nog recentelijk werd onderschreven en verzoeken u het wetsvoorstel op dit onderdeel te heroverwegen.

Geheimhouding

Wij zijn van mening dat uitzonderingen op de regels die betrekking hebben op geheimhouding en vertrouwelijkheid tot een strikt minimum beperkt moeten blijven. Het systeem van vertrouwen dat verstrekte informatie bij de toezichthouder geheel veilig is, vormt de basis voor een werkbare verhouding tussen toezichthouders en onder toezicht staande instellingen. De groeiende behoefte aan meer transparantie zal, wanneer deze verdergaand tegemoet zou worden gekomen, tot een contraproductief effect leiden. Ook zal dit ongewenste risico's opleveren voor de stabiliteit van het financiële stelsel. Hoe meer personen en instanties toegang krijgen tot vertrouwelijke informatie, hoe groter het risico dat de vertrouwelijkheid van die informatie op enig moment in het gedrang komt. Dat toenemend risico zou ertoe kunnen leiden dat instellingen bij het verschaffen van uiterst gevoelige informatie aan toezichthouders zich terughoudender gaan opstellen. Een dergelijk effect is onwenselijk voor de kwaliteit van het toezicht.

Daarnaast houden wij vast aan het beginsel dat, voor zover informatie door toezichthouders aan anderen verstrekt kan en mag worden, zeker moet zijn dat deze ontvanger aan minimaal dezelfde verplichtingen t.a.v. geheimhouding en vertrouwelijkheid is gebonden als de verstrekkers van de informatie in casu de toezichthouder. Concrete suggesties daartoe zijn verwerkt in de gedetailleerde feedback, welke is opgenomen in de bijlagen.

Corporate Governance bepalingen

In het conceptwetsvoorstel is, behoudens de beloningsregels, niets bepaald over corporate governance. Ook de concept-memorie van toelichting geeft geen indicatie hoe de Wetgever voornemens is de op dit onderwerp betrekking hebbende bepalingen van de Richtlijn te implementeren; volstaan wordt met de opmerking dat deze bepalingen “voor Nederlandse banken geen grote impact hebben ten opzichte van de vigerende wet- en regelgeving, evenals de genoemde codes [de Nederlandse Corporate Governance Code en de Code Banken]” (paragraaf 3, onderdeel a, tweede alinea) en dat de harmonisatie van regels “in Nederland [...] slechts tot een formalisering van de bestaande praktijk [leidt]” (paragraaf 4, onder hoofd “Aanscherping governance-eisen”). Op welke wijze die formalisering plaats zal vinden, blijft onduidelijk.

Tegen deze achtergrond kan de NVB op dit moment nog niet reageren op dit onderwerp. Wij komen hier graag op terug wanneer de regeling hierover wordt voorgelegd. Er moet echter wel worden opgemerkt dat een analyse die nagaat of de Wft voldoende grondslag biedt voor van algemeen verbindendverklaring van genoemde codes ontbreekt. Financiën loopt hiermee het risico dat de beoogde wettelijke grondslag naderhand onvoldoende blijkt te zijn. Verder wijken de huidige Nederlandse regels in ieder geval op twee onderdelen af van de CRD4, namelijk t.a.v.:

- (i) De beschikbaarheid van directeurs en commissarissen en;
- (ii) Clawback / malus.

Ad (i) Beschikbaarheid:

Art. 87 CRD4¹ bepaalt dat combinaties van:

- één executive directorship, met twee non-executive directorships, en;
- vier non-executive directorships

mogelijk zijn. Daarmee wijkt deze regeling af van de Nederlandse ‘Wet bestuur en toezicht’, waarin is bepaald dat een commissaris maximaal vijf commissariaten mag hebben, waarbij een voorzitterschap dubbel telt. De vraag is hoe de CRD4-norm van vier commissariaten in Nederland zal moeten worden toegepast t.o.v. de ruimere ‘Wet bestuur en toezicht’. Het wetsvoorstel biedt hierover geen duidelijkheid.

Ad (ii) Clawback / malus:

In artikel 90 van CRD4 zijn bepalingen opgenomen over clawback / malus en in Nederland is de Wet clawback aanhangig. Tussen beide regelingen zitten verschillen. De grondslag op basis waarvan clawback en malus kan worden toegepast verschilt in beide regelingen en het bereik van de Nederlandse Wet clawback is breder dan CRD4. Het is wenselijk om duidelijkheid te geven over hoe deze regeling moet worden toegepast.

Beloningsbeleid

Artikel 90 uit de Richtlijn lijkt goed te zijn verwoord in art. 1:114 (onderdeel R) van het wetsvoorstel. De Richtlijn bevat echter nog meer bepalingen inzake beloningen. Deze zullen volgens de toelichting worden geïmplementeerd in de Regeling Beheerst Beloningsbeleid, die echter nog niet beschikbaar is. Een integrale beoordeling van de implementatie van de regels wordt daardoor bemoeilijkt.

¹ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st07/st07746.en13.pdf>

De toelichting kondigt aan dat Nederland het bonusplafond van 100% veel verder zal matigen, nl. tot 20%. Daarbij wordt verwezen naar de Wet beloningsbeleid financiële sector. Wij hebben over die wet (of de voorstellen daartoe) (nog) geen informatie kunnen vinden. De vraag dient zich echter wel aan of de zich aftekenende versnippering van wetgeving op dit gebied wel wenselijk is. Het zou overzichtelijker zijn als de regels in een en dezelfde wet kunnen staan. Een bijkomend voordeel is dat ook compliance met de regels vergemakkelijkt.

Naast deze algemene opmerkingen vindt u verderop specifieke feedback t.a.v. het voorstel van Wet en de memorie van toelichting. De sector hoopt dat deze reactie bijdraagt aan de implementatie van het CRR en CRD4 pakket in Nederland. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen hebben, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

Onno Steins
Adviseur Prudentiële Regelgeving

Bijlage 1 opmerkingen n.a.v. het voorstel van Wet

Algemeen:

Er is bij de implementatie van de Richtlijn gekozen om een groot deel van de bepalingen in lagere regelgeving op te nemen. Om een compleet oordeel te kunnen geven over de implementatie van CRD4 zijn de teksten van de lagere regelgeving dus onmisbaar. Met het oog op het uitvoeren van de complete consistentiecheck moet deze brief dan ook gezien worden als een tussentijdse terugkoppeling. De onderdelen waarvoor op dit moment de implementatie van de CRD4 artikelen niet duidelijk is, worden in deze brief benoemd.

Definities:

Een aantal definities die worden gebruikt zijn niet eenduidig vastgesteld. Dit betreft:

De definitie van bank en daarmee samenhangend het vervallen van het begrip 'besloten kring' (zie tevens memorie van toelichting A, K, L, AA, DD, en NN):

Het voorstel is om de definitie van 'bank' aan te passen en deze voor het eerst rechtstreeks te koppelen aan de Europese definitie van 'bank' c.q. 'kredietinstelling'. Dit is een positieve ontwikkeling. Uit de toelichting wordt echter niet duidelijk waarom deze keuze juist *nu* wordt gemaakt. Enige tijd geleden is er binnen de Wft voor gekozen om af te stappen van de term 'kredietinstelling' en over te stappen naar 'bank'. Het huidige voorstel gaat weer terug naar 'kredietinstelling' ("*een bank is een kredietinstelling die [...]*"), zonder dat dit een definitieterm wordt. Het is niet helder waarom deze keuze is gemaakt. Bovendien ontstaat er rechtsonzekerheid, doordat er in de Wft wordt verwezen naar een begrip in de Verordening, terwijl er gelijktijdig wordt gesuggereerd dat de huidige nationale invulling van deze begrippen relevant zal blijven. Tevens is het de vraag of het wenselijk is dat er voor een definitie wordt verwezen naar een EU Verordening terwijl deze belangrijke definitie niet zelfstandig leesbaar is opgenomen in de Wft. Deze systematiek wordt bij de overige definities slechts in spaarzame gevallen gebruikt. Daarnaast gaat het om een zeer specifieke Verordening die betrekking heeft op banken en niet naar een meer algemene Verordening. Met het oog op deze argumenten is het wenselijk om een zelfstandig leesbare definitie op te nemen in de Wft.

De definitie van 'publiek':

Het begrip 'publiek' kent geen eenduidige uitleg in de Wft. Het lijkt niet wenselijk dat dit begrip alleen in de memorie van toelichting wordt uitgewerkt. De memorie van toelichting bevat daarnaast geen limitatieve opsomming, maar slechts één voorbeeld van een andersluidende uitleg ('zoals in de context van het aanbieden van effecten in deel 5 van de wet'). Als gevolg van deze bewoording is het begrip 'publiek' niet eenduidig vastgelegd.

De definitie van 'deposito's':

Eenzelfde situatie bestaat er rondom het begrip 'deposito's'. Om verwarring te voorkomen is een nadere toelichting gewenst.

Artikelsgewijze terugkoppeling - Wft:

Specifieke opmerkingen m.b.t. geheimhouding:

In aanvulling op de eerder gemaakte opmerkingen over geheimhouding, heeft dit onderdeel betrekking op de specifieke artikelen in het voorstel van wet.

Artikel 1:90 (lid 1):

Geheimhouding en vertrouwelijkheid van informatie zijn centrale uitgangspunten bij het uitvoeren van prudentieel toezicht en dienen als een groot goed te worden gezien. Het is daarom belangrijk om uitzonderingen op deze uitgangspunten zeer kritisch te benaderen. Terughoudendheid en zorgvuldigheid moeten centraal staan. Iedere wijziging die de bepalingen t.a.v. geheimhouding en vertrouwelijkheid afzwakken zou dan ook in die context beoordeeld moeten worden. Het is zeer wenselijk om deze uitgangspunten in de toelichting expliciet te benoemen.

In artikel 1:89, eerste lid, is bepaald dat vertrouwelijke gegevens of inlichtingen kunnen worden verstrekt aan o.a. 'een tot het Europees Systeem voor financieel toezicht behorende instantie'. In de memorie van toelichting is vermeld, dat dit begrip zou zijn geïntroduceerd met de Wet implementatie Omnibus-I richtlijn. Bij de implementatie van de Omnibus-I richtlijn is er echter geen definitie gegeven. Zoals ook in de memorie van toelichting is aangegeven, biedt het artikel de flexibiliteit om nieuwe typen instanties onder dit begrip te brengen. Een dergelijke flexibiliteit ondergraaft het concept van vertrouwelijkheid, omdat er opzettelijk ruimte wordt gelaten om de definitie uit te bereiden. Ook is hierdoor in de Nederlandse context niet helder welke instanties worden uitgezonderd.

Het uitgangspunt zou moeten zijn dat de instellingen die toegang hebben tot toezicht vertrouwelijke informatie van tevoren bekend zijn. De Richtlijn benoemt deze instellingen concreet en expliciet; dit dient ook in de Wft het geval te zijn. Dit is de beste manier om de bescherming van vertrouwelijke informatie te waarborgen.

Bovendien wijst art. 54 lid 2 CRD4 slechts enkele van de instanties die begrepen worden onder de term Europees Systeem voor financieel toezicht aan. In art. 59 lid 1 sub c CRD4 worden meerdere instanties genoemd maar de mogelijkheden voor informatieverstrekking uit art. 59 CRD4 zijn beperkt tot de in art. 59 genoemde aspecten. Er is geen sprake van een algemeen bereik. Ook op dit onderdeel is de voorgestelde regeling in de Wft een uitbreiding ten opzichte van de CRD4. Wij verzoeken Financiën dan ook met klem om de uitzonderingen op de geheimhoudingsverplichting en de vertrouwelijkheid te beperken tot die gebieden die in de Richtlijn worden benoemd.

Artikel 1:90 lid 6:

Suggestie om bij de toelichting op dit artikel een verwijzing naar de toelichting in de Wijzigingswet Financiële Markten 2014 op te nemen.

Artikel 1:93e:

Ook ten aanzien van informatieverstrekking aan een Parlementaire enquêtecommissies zou de hoofdregel moeten zijn dat slechts in zéér beperkte gevallen uitzonderingen kunnen plaatsvinden t.a.v. de geheimhoudingsverplichting en vertrouwelijkheid. Terughoudendheid en zorgvuldigheid dienen, zoals eerder aangegeven, in acht genomen te worden.

De Nederlandse regelgeving kan geen verdere mogelijkheden geven dan wat de Richtlijn toestaat. Ook in het geval van verstrekking aan Parlementaire enquêtecommissies komt de vertrouwelijkheid onder druk te staan. Dit is evident onwenselijk.

De Richtlijn geeft als toetsingscriterium in art. 60 lid 2 sub b CRD4 dat de informatie 'strikt noodzakelijk' is voor het vervullen van het mandaat. In art. 1:93 e lid 1 Wft is echter gekozen voor de

bewoording 'nodig'. Dit is een te zwakke formulering van de intentie van de Europese Wetgever. In het memorie van toelichting wordt wel gesproken over 'noodzakelijk'. De Richtlijn is daarmee strikter dan de voorgenoemde implementatie in de Wft. Het behoeft geen verder betoog dat dit een onwenselijke discrepantie is.

Daarnaast wordt de invulling van het criterium 'nodig' overgelaten aan de enquêtecommissie zelf. Dit is geen adequate borging van betrouwbaarheid en geheimhouding en staat een evenwichtige afweging van overwegingen in de weg. De afweging welke informatie versterkt zou moeten worden, moet worden overgelaten aan een onafhankelijk orgaan of het verstrekking orgaan. Uiteraard dienen er mogelijkheden te zijn om een rechterlijke toetsing toe te passen.

Specifieke opmerkingen m.b.t. beloningen:

Artikel 1:114 lid 1:

Deze bepaling implementeert artikel 90 van CRD4, welke een maximum introduceert voor de variabele beloning in verhouding tot de vaste beloning. Artikel 90 van CRD4 definieert 'variabele beloning' als 'prestatie gerelateerde beloning', wat een ander criterium is dan het onderscheid tussen 'vast' en 'niet vast' dat bij het bonusverbod voor staatsgesteunde instellingen wordt gehanteerd. Uit de concept memorie van toelichting blijkt echter dat er aansluiting wordt gezocht bij deze wetsbepaling. De Richtlijn laat deze afwijking echter niet toe.

Artikel 1:114 lid 2:

Artikel 91 lid 1 sub f IV (d) van de Richtlijn spreekt over 'voting rights'. De verwijzing naar 'shareholders' en 'members' doet vermoeden dat hier bedoeld wordt op de algemene vergadering. De toelichting op dit artikel is echter summier, waardoor dit niet duidelijk naar voren komt. Wij verzoeken Financiën daarom om de toelichting uit te bereiden, zodat het proces rondom een verhoging van het niet vaste deel van de beloning duidelijker wordt gemaakt. Daarnaast is het wenselijk om de terminologie van artikel 1:114 lid 2 in overeenstemming te brengen met het bovenstaande, zodat er een betere aansluiting op de terminologie van het Nederlandse ondernemingsrecht kan worden gerealiseerd.

In het tweede lid, onderdeel b, wordt gesproken van 'eigendomsrechten'. Dit zou moeten worden aangepast, omdat aandeelhouders en leden geen eigendomsrechten hebben. Verder is het van belang dat er op korte termijn duidelijkheid komt over de discount factor en de definitie van de personen die onder dit artikel vallen.

Artikel 3:62b:

Dit artikel introduceert het verbod om een uitkering te doen die het CET1 kapitaal aantast. Volgens de toelichting zal in het Bpr een uitzondering op die regel gecreëerd worden. Ook wordt 3:96, eerste lid, sub a, gewijzigd. De gekozen constructie levert een doublure op. Het nieuwe verbod hoeft alleen toegevoegd te worden aan 3:96, eerste lid, sub a, van de Wft. In dat artikel zou de systematiek ook beter passen².

Scheiding tussen prudentieel toezicht en 'toezicht op de toezichthouder'

Artikel 3:66:

DNB kan samen met het Ministerie besluiten tot het stellen van tijdelijke regels tot verhoging van prudentiële eisen. Dit houdt in dat de Minister ook toezichthouder wordt. Het is niet duidelijk op welke wijze dit artikel zich verhoudt tot art. 6:1 Wft (Interventiewet). Dit artikel geeft de Minister het recht om - indien hij van oordeel is dat de stabiliteit van het financiële stelsel ernstig en onmiddellijk

² Zie ook het wetsvoorstel ter implementatie Solvency II waar art. 3:97 nieuw wordt ingevoegd: Artikel 3:97, 1: 'Het is een verzekeraar met zetel in Nederland verboden, anders dan na verkregen verklaring van geen bezwaar van de Nederlandsche Bank, zijn eigen vermogen door terugbetaling van kapitaal of uitkering van reserves te verminderen dan wel een dividenduitkering te doen indien de verzekeraar ten tijde van deze uitkering niet voldoet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste of zou kunnen worden voorzien dat hij in de twaalf volgende maanden niet meer aan dat vereiste kan voldoen.'

in gevaar komt door de situatie waarin een financiële onderneming met zetel in Nederland zich bevindt, met het oog op de stabiliteit van dat stelsel - onmiddellijke voorzieningen kan treffen ten aanzien van een betrokken onderneming. Dit artikel past niet in deel 3 van de Wft inzake doorlopend toezicht, maar veeleer in deel 6 Wft.

Artikel 3:270 lid 2:

In artikel 3:270 lid 2 dient de verwijzing naar "artikel 3.6.3" te worden vervangen door "afdeling 3.6.3"

Bijlage 2 onderdelen van CRD4 waarbij niet duidelijk is op welke wijze die in de Nederlandse Wet- en regelgeving zal worden opgenomen

Artikel 5 sub 6a:

Dit artikel stelt: *'Member States shall ensure that the functions of supervision pursuant to this Directive and Regulation (EU) :o .../2012 and any other functions of the competent supervisory authorities are separate and independent from the functions relating to resolution. Member States shall inform the Commission and EBA thereof, indicating any division of duties.'*

Het is niet duidelijk waar dit artikel zal worden geïmplementeerd. Wij verzoeken Financiën dit te verduidelijken en zijn van mening dat deze regel niet op lager niveau kan worden geïmplementeerd.

Artikel 22 e.v.:

Deze artikelen van de CRD4 gaan over het aanvragen van verklaringen van geen bezwaar (VVGB). Art. 22, sub 8, stelt: *'Member States may not impose requirements for notification to and approval by the competent authorities of direct or indirect acquisitions of voting rights or capital that are more stringent than those set out in this Directive.'* Artikel 23 geeft vervolgens een limitatieve lijst van criteria waaraan VVGB aanvragen getoetst moeten worden. Ook bij dit artikel is niet duidelijk waar dit geïmplementeerd zal worden in de Nederlandse regelgeving. Op dit moment is de praktijk dat DNB per geval bepaalt wat zij nodig heeft/acht. Deze werkwijze is niet in lijn met de Richtlijn die op dit punt geen discretionaire ruimte aan de Lidstaten toestaat. Wij verzoeken het Ministerie de relevante regels van CRD4 in de Wft te implementeren en –conform de Richtlijn- geen grondslag op te nemen voor het opstellen van nadere lagere regelgeving.

Artikel 73 e.v.:

Deze artikelen bevatten een grondslag voor recovery en resolution plans. Ook hier is niet duidelijk op welke wijze dit in Nederland zal worden geïmplementeerd. Wij merken op dat de huidige Wft hiervoor geen grondslag bevat.

Bijlage 3 opmerkingen n.a.v. het memorie van toelichting

Algemeen:

Wij verzoeken Financiën om in de uiteindelijke versie paginanummers toe te voegen. Deze ontbreken in de consultatieversie. Tevens wordt Common Equity Tier 1 vermogen vaak aangeduid als "bestaande uit gewone aandelen" dit is niet in alle gevallen juist.

Pagina 3, paragraaf 2a. kapitaal:

Hier wordt gesproken van 'aanvullend kernkapitaal'. Zowel Basel3 als CRD4 splitsen Tier 1 in 'Common Equity Tier 1' en 'Additional Tier 1'. In tabel 1 wordt gesproken over 'additioneel Tier 1-kapitaal'. Het gebruik van verschillende terminologie die niet aansluit bij de internationale terminologie werkt verwarrend.

Pagina 3, paragraaf 2b. buffers (contracyclische buffer):

De zinsnede '*De toezichthouder van elke lidstaat stelt (...) een percentage vast van 0 tot 2½%.*' Het woord 'lidstaat' in deze zin suggereert dat dit alleen de landen van de EU betreft, maar dat is niet het geval. Eenzelfde verplichting geldt buiten de EU op basis van het Basel3 akkoord. Internationaal opererende instellingen krijgen dus ook te maken met de percentages die in andere landen worden vastgesteld. Omdat de countercyclical capital buffer voornamelijk wordt opgelegd in landen waar de economie sterk groeit, wat op dit moment in Europa helaas (nog) niet het geval is, zullen instellingen waarschijnlijk vooral te maken krijgen met percentages die buiten de EU worden vastgesteld. Dit zou in de toelichting moeten worden verduidelijkt.

Pagina 4:

In de zin '' zou '*bij tegenvallende resultaten*' vervangen moeten worden door '*indien noodzakelijk*'.

Pagina 5, Tabel 1:

Typo in "contrayclisch".

Pagina 5, Tabel 1:

Bij systeemrelevantie- en systeemrisico buffer staat dat de percentages tussen de 1% en 3,5% kunnen liggen. Dit zou een percentage tussen de 0% en 3,5% moeten zijn. Voor wat betreft de G-SII-buffer; die kan inderdaad worden opgelegd vanaf 1%. Bij een bank die geen G-SII is, zal men in de praktijk spreken van 0%. Voor wat betreft de systeemrisico buffer: die zal voor internationaal opererende banken doorgaans een gewogen gemiddelde zijn van door verschillende Lidstaten vastgestelde percentages.

Uit de voetnoot bij tabel 1 zou geconcludeerd kunnen worden dat de buffers niet van de hoogste kwaliteit hoeven te zijn. Dit is onjuist. Wij verzoeken de voetnoot, en de rijvolgorde van de tabel aan te passen, om te voorkomen dat hierover misverstanden ontstaan.

Pagina 6:

'De netto stabiele financieringsverhouding bepaalt de verhouding tussen kortlopende financiering, bijvoorbeeld door deposito's, en de langlopende kredietuitzettingen door een bank, bijvoorbeeld hypotheek' zou beter op de definitie van NSFR aangesloten kunnen worden door in deze zin te spreken van '*de verhouding tussen langlopende financiering, (...) en langlopende uitzettingen*'.

Pagina 7, paragraaf 2d. Leverage ratio:

Hier wordt gesproken van het '*terugbrengen naar gezonde verhoudingen*'. Gegeven het feit dat de Leverage Ratio een '*backstop*' maatregel is die nog verder wordt uitgewerkt, is deze passage niet passend verwoord.

In de toelichting wordt verder opgemerkt: '*De leverage ratio is een geheel nieuwe kapitaalmaatstaf. Daarom is er tijd nodig om het begrip zorgvuldig te definiëren en de ratio's nauwkeurig te kalibreren voordat de leverage ratio als een definitieve eis voor banken geldt.*' De rapportages over de

leverage ratio moeten echter vanaf 2015 al aan het publiek openbaar worden gemaakt. Deze werkwijze brengt risico's met zich mee, zoals het publiceren door verschillende banken (in verschillende landen) van ogenschijnlijk vergelijkbare leverage ratio's die zouden zijn gebaseerd op verschillende (interpretaties) van definities. Bij publicatie is het van groot belang dat er een duidelijke toelichting wordt vereist over de definities, onzekerheden etc.

Pagina 7 ev. (paragraaf 3a, governance en beloningen):

Uit de tekst kan niet volledig worden opgemaakt hoe de aanpassingen t.a.v. het beloningsbeleid als gevolg van de CRD4 zich verhouden tot de voorgenomen 'Wet beloningsbeleid financiële sector', die naar verwachting per 1-1-2015 in werking zal treden. Wij verzoeken Financiën deze samenhang te verduidelijken.

Pagina 9:

Onderdeel governance: in dit onderdeel wordt gesproken over het creëren van een '*onafhankelijke risicomangement functie*', terwijl iedere bank die allang heeft. Hier zou '*vereist*' passender zijn.

Pagina 11, paragraaf 3 e:

Sancties bevat een typefout: "*maarop*".

Pagina 13, paragraaf 4:

DNB zal ten aanzien van banken die niet onder het primaire toezicht van de ECB gaan vallen de bevoegde prudentiële toezichthouder blijven. In de context van de Bankenunie ontstaan er met de implementatie van CRD4 juridische aandachtspunten, zoals:

-bevoegdheidsvraagstukken, en;

-de bestuurlijke rechtsbescherming, bij besluiten die tot een bank zijn gericht, wanneer die bank onder het directe toezicht van de ECB valt. DNB behoudt immers met de implementatie van CRD4 haar taak om prudentieel toezicht op banken uit te oefenen. Naar verwachting zal er binnen een kort tijdsbestek de ECB op grond van de ECB-verordening exclusief bevoegd worden gemaakt om prudentieel toezicht op een aantal Nederlandse banken uit te oefenen.

Is het juist dat DNB '*de bevoegde prudentiële toezichtautoriteit*' is, nadat de ECB in het kader van SSM haar taken heeft aangevangen? Wij verzoeken Financiën om na te gaan of en zo ja op welke wijze er overlap kan ontstaan met het SSM en het benoemen van de prudentieel toezichthouder. Verder kan in de laatste alinea het vraagteken bij "2010?" worden verwijderd.

Pagina 14, paragraaf 5. Gevolgen voor het bedrijfsleven:

In deze paragraaf wordt uitgebreid ingegaan op de administratieve lasten die samenhangen met de nieuwe regels. In NVB verband is hiervoor een analyse van de administratieve lasten uitgevoerd. De uitgebreide toelichting suggereert dat de kosten behoorlijk nauwkeurig kunnen worden berekend. Dat is echter niet het geval. De hier opgenomen cijfers dienen dan ook met grote omzichtigheid te worden behandeld. De kosten voor de banken zijn substantieel, moeilijk exact te bepalen en sterk afhankelijk van aannames en schattingen, zoals ook door ons is aangegeven tijdens de voorbereiding van deze sectie. De tekst in de toelichting gaat eraan voorbij dat de lasten ook voor een groot deel betrekking hebben op de aanzienlijke toename van de regeldruk. Het verdient de aanbeveling om enerzijds de betrekkelijkheid van de cijferopstellingen meer naar voren te laten komen en om anderzijds duidelijk te maken dat de invoering van Basel3 een majeure operatie is voor banken, regelgevers en toezichthouders. Het implementatieproces is uiterst complex door de hoeveelheid regels in combinatie met de beperkte invoeringstermijn.

Pagina 18:

Suggestie is om in tabel 2 te verwijzen naar 'CRR en CRD4', in plaats van 'rl. en vo.'. Dit is duidelijker. Tevens zijn de systeemrelevantie- en systeemrisico buffer niet meegenomen. Deze zullen echter ook de nodige kosten met zich meebrengen, zeker voor een bank met entiteiten in verschillende landen.

Pagina 20:

-De alinea '*In het kader (...) administratieve last*' noemt vier eisen. In het bovenstaande stuk worden echter vijf eisen benoemd; LCR, NSFR, CVA, Leverage ratio en de kapitaaleisen t.o.v. centrale tegenpartijen. Het is niet duidelijk welke vier eisen er bedoeld worden. Ook is niet duidelijk waarom er in deze alinea wordt gesproken over de SA en IRB benaderingen. Deze zijn van toepassing voor kredietrisico in het bankenboek en dat maakt geen onderdeel uit van de eerder genoemde vijf eisen. Wij verzoeken Financiën deze passage anders te formuleren.

-In de tekst staat: '*Daarnaast geldt er een verplichting dat de instelling - indien het kiest voor een intern risico-model - het gestandaardiseerde risicomodel altijd als back-up achter de hand heeft. Met andere woorden, alle instellingen zullen het gestandaardiseerde model – gebaseerd op Bazel I vereisten – operationeel moeten houden. Ondanks het feit dat in de Nederlandse wetgeving de Bazel I vloer formeel is vervallen, verzoekt DNB instellingen om de Bazel I vloer te berekenen en te rapporteren aan de toezichthouder. Instellingen krijgen dus niet te maken met een nieuwe rapportageverplichting. Aangezien met de inwerkingtreding van CRR geen verandering tot stand wordt gebracht ten aanzien van de huidige omstandigheden, zijn de gevolgen van dit wetsvoorstel voor de administratieve lasten op dit aspect gelijk aan nul.*' Dit argument is echter niet juist. Bij de invoering van Basel2 is de Basel1 vloer ingevoerd als een tijdelijke maatregel. Het langere tijd blijven handhaven van deze vloer brengt wel degelijk lasten met zich mee, bijvoorbeeld doordat bij wijzigingen van bancaire rapportagesystemen de formele vereisten van Basel1 door middel van deze vloer nog steeds ingebouwd moeten blijven, terwijl zij anders niet meer zouden worden opgenomen. Nut en noodzaak van een Basel1 vloer staan immers ook onder druk door de diverse nieuwe Basel3 buffer vereisten.

Pagina 21, openbaarmakingsverplichtingen:

De CRR verplicht banken in artikel 425 (aa) om informatie omtrent het kapitaal dat onder pillar 2 moet worden aangehouden, transparant te maken richting het brede publiek. Dit zou zij kunnen die door het plaatsen van informatie op de website. De verplichting tot het al dan niet openbaar maken van deze informatie moet vaststaan en niet onderhevig zijn aan een beslissing van toezichthoudende autoriteiten. Daarnaast moet worden opgemerkt dat eventuele extra kapitaaleisen die DNB als onderdeel van het SREP oplegt, vallen onder pillar 2. Dit is toezicht vertrouwelijke informatie. Het kan niet de bedoeling zijn om dergelijke vertrouwelijke informatie te moeten disclosen. Wij vermoeden dat hier '*pillar 1*' is bedoeld en verzoeken Financiën dit aan te passen.

Pagina 23:

In tabel 3 is de afronding niet consistent – soms wordt er op één decimaal afgerond, een volgende keer op twee decimalen. Dit werkt verwarrend. Welk decimaal komt er bijvoorbeeld achter de genoemde 0.0%?

Pagina 27, Onderdelen F en G (artikel 1:55 en 1:56):

Er wordt hier gesproken over '*maatschappijen voor collectieve belegging in effecten of fondsen voor collectieve belegging in effecten*'. Suggestie is om hier te spreken van '*instellingen voor collectieve belegging in effecten*', zoals ook opgenomen in de definitie in artikel 1:1.

Pagina 33:

Onderdeel Y (artikel 2:99): zie opmerkingen bij onderdeel OO op pagina 37.

Pagina 37:

Onderdeel OO (artikel 3:62a):

In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat de systeemrelevantiebuffer al in de wet geïntroduceerd is, en dat met de implementatie van de Richtlijn kapitaalvereisten ook de andere twee typen kapitaalbuffers worden opgenomen, nl. de kapitaal conserveringsbuffer en de contracyclische buffer. Hier zou ook moeten worden verwezen naar de systeemrisicobuffer.

Onderaan pagina 36 staat dit duidelijker verwoord.

In de toelichting wordt een opmerking gemaakt over het onderscheid tussen de buffer voor global en domestic sifi's (G-SII en O-SII): *'Aangezien beide typen buffer het karakter hebben van een systeemrelevantiebuffer, wordt in de Nederlandse wetgeving uitsluitend onderscheid gemaakt tussen de twee indien dat noodzakelijk is'*. Dit is onwenselijk. Duidelijkheid moet worden verstrekt over de criteria, samenloop en hoogte van deze buffers. In de Richtlijn is expliciet bepaald dat als er sprake is van zowel een G-SII als een O-SII, het hoogste percentage van toepassing is (artikel 124a, onderdeel 5, van de Richtlijn. Dit zou moeten worden vastgelegd in de wet.

Pagina 38:

Onderdeel TT (artikel 3:74a):

Op grond van artikel 3:74a kan DNB een bank opdragen om informatie, zoals bedoeld in deel 8 van de Verordening, met een hogere frequentie dan eens per jaar te publiceren. Ook kan DNB voorschrijven op welke wijze deze publicatie plaats moet vinden. In de toelichting wordt niet aangegeven op grond waarvan DNB deze aanvullende eisen kan opleggen. Wel wordt opgemerkt dat de openbaarmakingsverplichtingen in de Verordening staan en daarmee niet meer in de Wft kunnen worden opgenomen. De bepaling die in de Wft blijft staan, betreft volgens de toelichting aanvullende bevoegdheden die DNB kan uitoefenen. Dit vraagt om aanvulling in de toelichting. Vooral waar het lijkt te gaan om een nieuwe bevoegdheid van DNB betreffende de openbaarmaking van een beschrijving van de juridische en organisatorische structuur van de groep waartoe de moederonderneming behoort.

Pagina 39:

Onderdeel YY (artikel 3:111a, derde lid, sub d, e en f):

Op grond van het derde lid van artikel 3:111a moet DNB in de onder sub a t/m f genoemde gevallen maatregelen treffen. In de onderdelen d, e en f worden verschillende criteria gehanteerd: *'een te laag niveau – te laag ingeschat – aanmerkelijk te laag is'*. Eenzelfde criterium, inclusief toelichting wanneer hiervan sprake is, zou interpretatiediscussies kunnen voorkomen.

Pagina 41:

Onderdelen FFF en GGG (Artikel 3:278 en 3:278a):

In de memorie van toelichting wordt de toelichting bij artikel 3:278a aangeduid met onderdeel EEE. Dit moet onderdeel GGG zijn.

Op grond van de artikelen 3:278 en 3:278a heeft DNB de bevoegdheid om (liquiditeits-) toezicht niet op individuele (solo) basis toe te passen. Er wordt in de toelichting bij deze artikelen niet aangegeven op grond van welke criteria DNB daartoe kan besluiten. Het zou daarom goed zijn om de toelichting op dit punt aan te vullen.